

**INSTYTUT
BIZNESU**

INSTYTUCJA STWORZONA
PRZEZ PRZEDSIĘBIORCÓW
DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Warszawa, 27 sierpnia 2020 r.

Stanowisko Instytutu Biznesu w sprawie współpracy międzynarodowej przy realizacji programów zbrojeniowych

Program modernizacji Polskich Sił Zbrojnych, realizowany w ostatnich latach na bezprecedensową dotąd skalę, stanowi ogromną szansę. Wzmacnia on potencjał obronny Wojska Polskiego, zwiększając tym samym bezpieczeństwo Polski. Również dla krajowego przemysłu, który stanął przed szansą dołączenia do światowej czołówki producentów uzbrojenia oraz wysokich technologii ma to olbrzymie znaczenie.

W sytuacji konfliktu zbrojnego, jednym z kluczowych elementów skutecznej obrony jest zapewnienie stałego dostępu do zaplecza serwisowego i przemysłowego, zdolnego do przeprowadzania napraw oraz budowy nowych pojazdów i elementów uzbrojenia na potrzeby armii. Wspólna praca nad nowoczesnymi projektami z zagranicznymi partnerami jest szansą dla przedstawicieli polskiej branży zbrojeniowej na wykorzystanie swoich doświadczeń oraz nabycie nowych, celem uzupełnienia luk w krajowych możliwościach wsparcia Polskich Sił Zbrojnych w warunkach kryzysu militarnego.

Rosnący poziom skomplikowania technologicznego współczesnych projektów zbrojeniowych sprawił, iż współpraca podmiotów wysoce wyspecjalizowanych w poszczególnych dziedzinach, pochodzących z wielu państw, stała się powszechnie stosowaną praktyką. Daleko idąca, zaawansowana specjalizacja uczestników w wybranych obszarach jest gwarantem najwyższej możliwej jakości elementów składowych, a co za tym idzie, również i końcowego produktu. Jednocześnie współpraca międzynarodowa przy projektach zbrojeniowych stanowi szansę na przepływ technologii pomiędzy poszczególnymi uczestnikami programu oraz zacieśnienie współpracy wewnątrz sojuszy międzynarodowych - kluczowych elementów w nowoczesnej geopolityce.

W realizację projektu budowy jednego z najbardziej zaawansowanych statków powietrznych w historii, myśliwca wielozadaniowego F-35, zaangażowała się pod przywództwem Stanów Zjednoczonych grupa państw, spośród których co najmniej kilka dysponowało odpowiednim potencjałem, by samodzielnie zrealizować program budowy myśliwca 5. generacji. Udział w tworzeniu wspólnej maszyny nowej generacji gwarantuje jednak, poza niższymi kosztami zakupu oraz wyższym zaawansowaniem technologicznym, znaczący poziom interoperacyjności pomiędzy sojusznikami korzystającymi z tego samego typu samolotu. W sytuacji konfliktu może być to czynnik zarówno zwiększający skuteczność jego walorów bojowych, jak i podnoszący wskaźnik zdolności do lotu dzięki ujednoliconej pomiędzy użytkownikami bazie serwisowej.

Jednymi z najciekawszych inicjatyw, wciąż otwartych na między państwową współpracę, są aktualnie m. in. programy Tempest (brytyjski wielozadaniowy samolot myśliwski szóstej generacji), MGCS (MainGround Combat System – niemiecko-francuski czołg przyszłości) czy AW249 (włoski śmigłowiec szturmowy). Zalety płynące z umiędzynarodowienia projektu oraz produkcji jego wyników na masową skalę mogą również przełożyć się na zwiększone zainteresowanie zakupem ze strony państw trzecich, przynosząc zyski państwom-członkom programu oraz zaangażowanym podmiotom

przemysłowym. Mogłoby to skutkować nowymi rynkami zbytu i poprawą sytuacji finansowej polskich spółek zbrojeniowych, a także wzrostem udziału produktów wysoko przetworzonych, o znacznej wartości dodanej, w strukturze polskiego eksportu.

W celu jak najskuteczniejszego wykorzystania środków publicznych, pochodzących od wszystkich podatników, warto w przyszłości rozważyć udział Polski oraz krajowych podmiotów gospodarczych w nowo pojawiających się projektach w branży zbrojeniowej na jak najwcześniejszym etapie. Oprócz przytaczanych wcześniej argumentów ekonomicznych oraz militarnych, zapewni to także największe możliwe dostosowanie końcowego produktu do wymagań użytkownika – Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie, zwiększy zdolność do realizacji ich podstawowego zadania, którym jest ochrona granic Rzeczypospolitej Polskiej oraz zapewnienie bezpieczeństwa jej obywatelom.

Juliusz Bolek,

**Przewodniczący Rady Dyrektorów
Instytutu Biznesu**